

Regeringens udspil - persontypeberegninger

Regeringen indgik i dag d. 1 marts en aftale med Dansk Folkeparti om en skattereform.

Der er tale om en skævt sammensat skattereform, der primært er til gavn for de bedst stillede. Der er således lagt op til markante reduktioner af marginalsatten for personer med høje lønninger. Beskæftigelsesfradraget eller højere grænser for betaling af de forskellige skatter har regeringen ikke tillagt samme vægt. Samtidig indebærer reduktionen i fradragsretten for de ligningsmæssige fradrag en yderligere beskatning, der rammer de fleste lønmodtagere med samme *beløb*. Denne del af forslaget er derfor mest kritisk for de lavest lønnede.

I dette notat fremlægges beregninger over virkninger for forskellige typer af lønmodtagere. Beregninger er gennemført for en fuldt indfaset skattereform, hvilket betyder at den regning, der skal betales for at finansiere skattelettelserne bliver indregnet fuldt ud.

Boks 1 Beregningsforudsætninger

I beregningerne antages det, at

- Mellemskatten fjernes.
- Grænsen for betaling af topskat hæves med 54.400 kr.
- Bundskatten reduceres med 1,5 pct.point.
- De ligningsmæssige fradrag og renteudgifter kan ikke længere trækkes fra før betaling af sundhedsbidrag, hvilket begrænser skatteværdien fra 33,5 pct. til 25,5 pct. i en gennemsnitskommune. Der er indført en minimumsgrænse på 50.000 kr. for renteudgifter, der stadig har en høj skatteværdi. Denne grænse bliver ikke reguleret og er derfor nedjusteret med den forventede udvikling i ejendomspriserne.
- Beskæftigelsesfradraget, der er et ligningsmæssigt fradrag, øges til 5,6 pct., og det maksimale fradrag hæves tilsvarende til 17.900. Det indebærer samme værdi af beskæftigelsesfradraget som før reformen.
- Justeringen af beløbsgrænser i skattesystemet droppes i 2010.
- Alle over 18 år modtager en Grøn check på 1.300 kr. Den grønne check bliver ikke pristalsreguleret og er derfor nedjusteret med den forventede prisudvikling.
- Der indføres en kompensationsordning for personer med høje renteudgifter og ligningsmæssige fradrag og en lav indkomst.

Fjernelse af mellemskatten vil kun have effekt for lønindkomster over 377.391 kr. Samtidig indebærer reduktionen i satsen frem for en forøgelse af grænsen, at det er de allerhøjeste indkomster, der får mest glæde af nedsættelsen. En forholdsvis højt lønnet LO'er med en årlig løn på 400.000 kr. vil således kun få en gevinst af disse to

satsnedsættelser¹ på 1.250 kr. mens direktøren med en lønindkomst på 1 mio. kr. vil vinde 34.368 kr. En forhøjelse af grænsen for, hvornår der betales topskat eller mellemskat vil blive langt mere ligeligt fordelt mellem de to typer af lønmodtagere. Fordelingspolitisk virker ændringer i grænserne for skattebetaling således væsentligt bedre end en nedsættelse af satserne. Det er også tvivlsomt, om personer med meget høje lønninger kan arbejde mere end, de allerede gør. Det gør det mere usikkert om skattenedsættelserne medfører et øget arbejdsudbud (dvs. de såkaldte dynamiske effekter).

Bundskatten bliver betalt af alle indkomster over bundfradraget på 42.900 kr. De laveste indkomster får således glæde af sænkningen af bundskatten. Alligevel er det de allerhøjeste indkomster, der får den *største* gevinst. Forøgelsen af beskæftigelsesfradraget er mere effektivt forhold til at sænke den marginale beskatning for de lavest lønnede. Beskæftigelsesfradraget bliver hævet, men med begrænsningen af værdien af fradraget indebærer det ikke noget reelt løft i beskæftigelsesfradraget.

I den forbindelse skal man derudover være opmærksom på, at personer med lave lønindkomster kan stå over for meget høje sammensatte marginalprocenter, i nogle tilfælde højere end personer der betaler topskat. De høje sammensatte marginalprocenter er et resultat af, at eksempelvis boligsikring og tilskud til daginstitutioner aftrappes med stigende indkomst. Et enkelt element i skattereformen forholder sig til denne problemstilling, idet regeringen foreslår en forøgelse af indkomstgrænsen for friplads i daginstitution samt en lempeligere aftrapning af tilskuddet.

Et enkelt element i pakken, der trækker i den rigtige retning med hensyn til indkomstfordelingen, er introduktionen af en såkaldt 'Grøn check' på 1.300 kr. pr. person. Omvendt fjernes den automatiske regulering af personfradraget, det indebærer et tab for alle skatteydere en gevinst på 720 kr. Reduktionen af bundskatten og den grønne check bliver dog hurtigt spist op af de foreslåede stigninger i afgifter mv., der normalt vender den tunge ende nedad. Det er ineffektivt at kompensere for den socialt skæve profil i de grønne afgifter via en check.

I forhold til finansieringen af skattelettelserne har regeringen dog valgt at gennemføre en del tiltag, som primært vil blive betalt af højtlønnede. Det drejer sig blandt andet om øget beskatning af frynsegoder som bredbånd og telefon, samt en mere hensigtsmæssig beskatning af medarbejderobligationer, og loft over fradrag for indbetalinger til pensionsordninger. Alle elementer som også indgår i LO's forslag til en skattereform. Desværre er skattekommissionens forslag om beskatning af sundhedsforsikringer ikke medtaget i regeringens forslag til en skattereform.

Skattelettelserne udgør i alt knap 30 mia. kr.

I beregningerne *neden for* indgår desuden nye erhvervsskatter, samt lukning af skattehuller (12,4 mia. kr.²) og øgede grønne afgifter mv. (7,4 mia. kr.³). Det antages,

¹ Her regnes udelukkende på afskaffelse af mellemskatten og nedsættelsen af topkattesatsen på 1,5 pct.

² Dækker en del mindre ordninger samt kulbrintebeskatning, lønsumsafgift, harmonisering af aktie- og udbyttebeskatning, og erhvervsstøtteordninger.

³ Dækker blandt andet forhøjede energiafgifter, sundhedsafgifter, omlægning af bilafgifter mv.

at de højere afgifter slår igennem i forbrugerpriserne, og at de dermed berører alle skatteyderes reale disponible indkomst. Ekstra skatter gennem afgifter er derfor fordelt proportionalt givet ved den enkelte lønmodtagers indkomst efter skat.

Det er vanskeligere at vurdere effekten af højere erhvervsskatter. Nogle af disse vil slå igennem på forbrugerpriserne, mens andre vil give lavere indtægter i selskaberne. Det vil påvirke aktiekurserne og derfor ramme de rigeste hårdest. I beregningerne fordeles erhvervsskatterne progressivt. Lederen vil derfor bidrage til finansieringen af erhvervsskatterne med omtrent tolv gange så meget som den lavestlønnede. Effekten af at lukke forskellige skattehuller fordeles ligeledes progressivt.

Der er foretaget beregninger for syv typer af lønmodtagere og én ledig.

- 1) Leder (direktør, afdelingschef mv.) i privat sektor, lønindkomst 1.000.000 kr., renteudgifter 100.000 kr., ligningsmæssige fradrag 20.000 kr.⁴
- 2) Højtlønnet AC'er, lønindkomst 700.000 kr., renteudgifter 70.000 kr., ligningsmæssige fradrag 20.000 kr.
- 3) Højtlønnet LO'er, lønindkomst 400.000 kr., renteudgifter 40.000 kr., ligningsmæssige fradrag 20.000 kr.
- 4) Gennemsnitsløn LO'er, lønindkomst 300.000 kr., renteudgifter 30.000 kr., ligningsmæssige fradrag 20.000 kr.
- 5) Lavtlønnet LO'er, lønindkomst 220.000 kr., renteudgifter 22.000 kr., ligningsmæssige fradrag 20.000 kr.
- 6) Højtlønner LO'er, lejer, lønindkomst 400.000 kr., renteudgifter 5.000 kr., ligningsmæssige fradrag 20.000 kr.
- 7) Gennemsnitsløn LO'er, lejer, lønindkomst 300.000 kr., renteudgifter 5.000 kr., ligningsmæssige fradrag 20.000 kr.
- 8) Lavtlønnet LO'er, lejer, lønindkomst 220.000 kr., renteudgifter 5.000 kr., ligningsmæssige fradrag 20.000 kr.
- 9) Fuldtidsledig LO'er, Dagpenge 188.500 kr., renteudgifter 5.000 kr., ligningsmæssige fradrag 20.000 kr.

Tabel 1 viser gevinsten ved den skitserede skattereform for de syv typer af lønmodtagere og den ledige.

⁴ De ligningsmæssige fradrag, angivet i forudsætningerne, er eksklusiv beskæftigelsesfradraget, der beregnes direkte med udgangspunkt i lønindkomsten.

Tabel 1 Gevinst ved skattereform, kr.

Type	Skatteændringer ^{*)}	Afgifter	Erhverv og frynsegoder	Gevinst
Leder	45.684	4.235	14.322	27.128
Højtlønnet AC'er	27.384	3.218	8.271	15.895
Høj løn LO	6.876	2.202	3.871	803
Middel løn LO	2.278	1.735	2.403	-1.860
Lav løn LO	1.171	1.325	1.401	-1.555
Høj løn LO, lejer	7.266	2.103	3.532	1.630
Middel løn LO, lejer	2.278	1.665	2.213	-1.599
Lav løn LO, lejer	1.171	1.277	1.301	-1.408
Ledig LO'er	935	1.179	1.110	-1.201

Anm.: Inkl. grøn check. Den ledige bliver kompenseret på grund af tab ved skatteændringer, derfor summer de enkelte delelementer ikke til den samlede gevinst for den ledige.

Beregningerne dokumenterer en meget skæv fordelingsprofil. Lederen opnår således en samlet lettelse på knap 30.000 kr., mens den højtlønnede LO'er får en gevinst på ca. 800 kr., som ejer, og en lidt større gevinst på 1.630 kr. som lejer. Den højtlønnede AC-konsulent får en gevinst på 16.000 kr. Mens middel- og lavtlønnede LO'ere samt ledige alle skal betale mere i skat.

Hvis man fjerner reduktionen af skatteværdien af de ligningsmæssige fradrag, vil det forbedre effekten for lønmodtagerne, ikke mindst de lavtlønnede.